

LJMC

LATVIJAS JŪRAS MEDICĪNAS CENTRS

Diagnosticiskās radioloģijas nodaļa

Patversmes iela 29, Rīga Latvija, LV-1005

Telefons reģistrācijai: +371 67889000, www.ljmc.lv

PACIENTA APTAUJAS LAPA UN INFORMĒTA PIEKRIŠANA MAMOGRĀFIJAS IZMEKLĒJUMAM

Kas ir mamogrāfija un kā tiek iegūts attēls?

Mamogrāfija ir krūts audu rentgenoloģiska izmeklēšana ar zemas intensitātes rentgenstarojumu. Tā ļauj izvērtēt krūts audu struktūru un atklāt patoloģiskas izmaiņas. Jaunākām sievietēm (līdz 40 gadu vecumam) mamogrāfiju nozīmē diagnozes precizēšanai, ja ultrasonogrāfijā atrasta kāda patoloģija. Šīs metodes viena otru papildina, bet neaizstāj.

Kā notiek mamogrāfijas izmeklējums?

Lai pēc iespējas labāk atklātu iespējamās izmaiņas, nepieciešams:

- **Pozicionēšana.** Izmeklējumu veic speciāli apmācīts radiologa asistents vai radiogrāfers, kurš pacientu aicina nostāties pie mamogrāfijas aparāta un novietot vienu krūti tā, lai attēlā tiktu ietverti visi krūts audi.
- **Kompresija.** Katru krūti radiologa asistents vai radiogrāfers palīdzēs pa vienai ievietot starp kompresijas plāksnēm. Mamogrāfijas iekārta automātiski pielāgo kompresijas spēku, nodrošinot pietiekamu, bet drošu spiedienu kvalitatīva attēla iegūšanai. Saspiesta krūts saņem mazāku starojuma dozu, attēls ir kontrastaināks un mazāk izplūdis. Izmeklējums būs vieglāks, ja paciente spēj pilnībā atslābināties.
- **Rentgenstaru uzņemšana.** Rentgenuzņēmuma veikšanas brīdī pacientam uz īsu brīdi jāaiztur elpa un jāpaliek nekustīgam. Ierīce izstaro zemas intensitātes rentgenstarus caur krūti, un aiz tās esošs detektors (vai digitāls uztvērējs) reģistrē attēlu, kas parāda krūts audu struktūru. Veic divus rentgena uzņēmumus katrai krūtij – vienu no augšas un vienu no sāniem.
- **Attēla apstrāde.** Digitālajā mamogrāfijā attēli tiek pārveidoti un analizēti datorā. Ārsts (radiologs) izvērtē tos, meklējot aizēnojumus, kalcifikātus vai citus patoloģiskus signālus. Svarīgi informēt personālu, kad un kur iepriekš veikta mamogrāfija, lai ārsts varētu salīdzināt attēlus dinamikā.
- **Ilgums.** Izmeklējums parasti ilgst aptuveni 15 minūtes, ieskaitot sagatavošanos un īsu sarunu ar personālu.

Kas jāievēro pirms izmeklējuma?

- **Nosūtījums.** Izmeklējumu var veikt tikai ar ārsta nosūtījumu (ģimenes ārsta vai speciālista).
- **Laiks.** Labāk to plānot menstruālā cikla pirmās nedēļas laikā, kad krūtis ir mazāk jutīgas.
- **Apģērbs.** Ieteicams uz izmeklējumu doties ērtā, divdaļīgā apģērbā, lai būtu viegli **noģērbt** augšējo apģērba daļu.
- **Iepriekšējie izmeklējumi.** Vēlams līdzī paņemt iepriekšējo krūts izmeklējumu atbildes salīdzināšanai.
- **Krūšu implantanti.** Mamogrāfiju var veikt, ja ir ievietoti krūšu implantanti, taču pacientei par to jāinformē radiologa asistents vai radiogrāfers, kas veic izmeklējumu.
- **Ikdienas aktivitātes.** Pēc izmeklējuma paciente var droši atgriezties pie savām ikdienas gaitām.

Kādos gadījumos mamogrāfiju neveic?

- **Grūtniecība.** Izmeklējumu neveic grūtniecības laikā, izņemot gadījumus, kad diagnostiskais ieguvums atsver iespējamo risku.

Drošība un riski

Mamogrāfijas laikā izmantotā starojuma **doza** ir zema, tā tiek kontrolēta atbilstoši starojuma drošības prasībām. Kompresija var radīt īslaicīgu diskomfortu vai vieglas sāpes, kas parasti ātri pāriet.

Vārds _____ Uzvārds _____

Personas kods _____ - _____ Augums (cm) _____ Svars (kg) _____

Lai izvairītos no nepatīkamām situācijām un nodrošinātu drošu izmeklējumu, lūdzam atzīmēt ar krustiņu pareizo atbildi:

1.	Vai pastāv iespēja, ka esat grūtniece ?	Jā ☐ Nē ☐
2.	Vai Jums pašlaik ir menstruācijas ? Ja "Nē", lūdzu norādīt cikla dienu: _____	Jā ☐ Nē ☐
3.	Grūtniecību skaits _____ / Dzemdību skaits _____	
4.	Vai Jums ir sūdzības (sāpes, veidojumi, diskomforts krūtīs, izdalījumi)? Ja "Jā", lūdzu norādīt kādas: _____	Jā ☐ Nē ☐
5.	Vai Jums iepriekš ir veikti krūts izmeklējumi ? Ja "Jā", lūdzu norādīt kādi: Ultrasonogrāfija _____ Ārstniecības iestāde un gads _____ Mamogrāfija _____ Ārstniecības iestāde un gads _____ Magnētiskā rezonanse _____ Ārstniecības iestāde un gads _____	Jā ☐ Nē ☐
6.	Vai Jums ir bijusi krūts onkoloģiskā slimība ?	Jā ☐ Nē ☐
7.	Vai Jums ir bijusi olnīcu onkoloģiskā slimība ?	Jā ☐ Nē ☐
8.	Vai Jums ir veiktas operācijas krūtīm vai ievietoti krūšu implantanti ? Ja "Jā", lūdzu norādīt kādas: _____	Jā ☐ Nē ☐
9.	Vai Jums ir veikta ķīmijterapija vai staru terapija ?	Jā ☐ Nē ☐
10.	Vai Jūsu radniekiem ir bijis krūts vai olnīcu ļaundabīgs audzējs ?	Jā ☐ Nē ☐
11.	Vai Jūs lietojat ikdienā hormonālos preparātus ?	Jā ☐ Nē ☐

Informētās piekrišanas apliecinājums

Parakstot šo anketu, es apliecinu, ka:

- sniegtā informācija ir patiesa un pilnīga;
- esmu informēts, ka iestāde neuzņemas atbildību par nepatiesas vai nepilnīgas informācijas sniegšanu;
- apzinos, ka mana sadarbība un uzvedība izmeklējuma laikā var ietekmēt attēlu kvalitāti, un apņemos rūpīgi ievērot medicīniskā personāla norādījumus (piemēram, elpas aizturēšanu);
- esmu saņēmis visu nepieciešamo informāciju par mamogrāfijas izmeklējumu, tā būtību, iespējamiem riskiem un komplikācijām;
- apņemos nekavējoties informēt medicīnisko personālu par jebkurām pašsajūtas izmaiņām izmeklējuma laikā.

Esmu informēts, ka visa sniegtā informācija tiks apstrādāta konfidenciali un netiks izplatīta ārpus iestādes.

Es piekrītu mamogrāfijas izmeklējumam.

Datums: _____ Paraksts: _____ (_____)

paraksta atšifrējums